

Lumbalpunktion, IVA Mölndal

Förändringar sedan föregående version

Ändrade beteckningar på analyser inom gruppen Klinisk mikrobiologi.

Syfte

Att säkerställa rätt uppdukning och korrekt provhantering vid lumbalpunktion.

Bakgrund

Lumbalpunktion (LP) för likvoranalys är en diagnostisk metod vid flera sjukdomstillstånd med neurologiska symtom. Rätt utförd innebär det sällan något stort obehag för patienten men punkturen måste behärska ingreppets metodik, och är ofta i behov av assistans vid ingreppet. Akut LP bör göras vid misstänkt akut CNS-infektion, akut encefalomyelit och misstänkt subarachnoidalblödning, men flertalet LP görs bäst kontorstid och på bäst lämpad enhet. LP är en invasiv undersökning med risk för allvarliga komplikationer om ingreppet görs på ”fel” patient. Ansvarig läkare måste därför i det enskilda fallet värdera förekomst av kontraindikationer innan ingreppet görs.

Arbetsbeskrivning

Handläggning av prover vid lumbalpunktion kräver ofta ett snabbt ombesörjande.

På Mölndals sjukhus finns det två laboratorier som analyserar olika delar av provmaterialet: Klinisk kemi och Neurokemi.

Virolog- och bakterieprover skickas till Klinisk mikrobiologi på Sahlgrenska för analys.

Vi lämnar dock in alla tagna prover till Klinisk kemi, som ombesörjer att de kommer till rätt instans.

Förberedelser

Prover som alltid analyseras är

Klinisk kemi

Analys	Etikett
Csv-Albumin Csv-Albuminkvot Csv-Laktat Csv-Glukos P-Albumin P-glukos Csv-celler	Melior labmodul Välj grupp <i>LP rutin</i>

Klinisk mikrobiologi

Csv-Odling	
16S rRNA gen, bakteriellt DNA (csv) Detekterar alla typer av bakterier med PCR-teknik	ROSP Välj grupp
CNS-infektioner, PCR (csv) Detekterar 14 olika virus, bakterier och svampar med PCR- teknik <u>Virus:</u> Cytomegal, Human parechovirus, Varicellae Zoster, Herpes 1 och 2, HHV 6 samt Enterovirus	<i>IVA MS LIKVOR LP</i>

<p><u>Bakterier:</u> Menigokocker, E.Coli, Listeria, Haemophilus influenzae, Pneumokocker, Streptokocker grupp B</p> <p><u>Svampar:</u> Krypokocker</p>	
---	--

Prover som analyseras endast vid behov

<p>Csv-Cytologi</p> <p>Csv-Spektrofotometri</p>	<p>Melior</p> <p>Labmodul</p> <p><i>Enskilda analyser</i></p>
<p>Csv-Borrelia</p> <p>Borrelia antikroppar (serum)</p>	<p>ROSP</p> <p>Sök på <i>Borrelia</i></p>

Utrustning

Innehåll i låda *Lumbalpunktion* enligt lista som sitter på lådan.

Utförande

Sterilt rör med gul kork	Analys	Minsta mängd Anvisning	Laboratorium att kontakta vid frågor om provet
Rör 1	Csv-Albumin Csv-Albuminkvot Csv-Glukos Csv-laktat	1 ml Tag samtidigt P- Albumin och P- Glukos	Klinisk kemi
Rör 2	Csv-celler	1,5 ml	Neurokemi Klinisk kemi

Sterilt rör med gul kork	Analys	Minsta mängd Anvisning	Laboratorium att kontakta vid frågor om provet
Rör 3	16S rRNA gen, bakteriellt DNA (csv)	1 ml	Virologen
Rör 4	CNS-infektioner, PCR (csv)	1 ml	Virologen
Rör 5	Csv-odling	3 ml 2 ml av dessa överförs sterilt till aerob odlingssflaska Sätt på id-etikett Märk allmän odling	Virologen
Rör 6 Vid behov	Csv-Cytologi Csv- Spektrofotometri	4 ml	Klinisk kemi
Rör 7 Vid behov	Csv-Borrelia	1 ml Tag samtidig S-Borrelia	Baktlab
Rör 8 (sista röret)	Extrarör	0.5-1ml Sätt på id-etikett Märk med Mikro	Mikrobiologen

Relaterad information

[Lumbalpunktion Neurologen Sahlgrenska](#)

Granskare

Karin Kleiven Thiringer, VÖL IVA Mölndal

Charlotta Otter, enhetschef, enhet 7 neurokemi Mölndal (Har godkänt hämtning av prov från klinisk kemi, dagtid)

Maria Marcos Pettersson, enhetschef enhet 8 Basal klinisk kemi Mölndal

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet An-Op-IVA Mölndal, Arkiv och informationsstruktur

Innehållsansvar: Maria Wihlborg, (marwi39), Instruktör

Granskad av: Karin Kleiven Thiringer, (karth5), Överläkare

Godkänd av: Karin Löwhagen, (karer20), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9805-1593997-3542

Version: 2.0

Giltig från: 2026-03-20

Giltig till: 2028-03-20